

مریم

به نام خداوند بخشنده‌ی مهربان

کهی‌عص

این یادی است از رحمت پروردگار تو نسبت به بنده‌اش زکریا: در آن هنگام که پروردگارش را در خلوتگاه پنهان خواند. گفت: «پروردگارا! استخوانم سست شده؛ و شعله‌ی پیری تمام سرم را فرا گرفته و من هرگز در دعای تو، از اجابت محروم نبوده‌ام. من از بستگانم بعد از خودم بیمناکم که حق پاسداری از آیین تو را نگاه ندارند. و همسرم نازا و عقیم است؛ تو از نزد خود جانشینی به من ببخش که وارث من و دودمان یعقوب باشد؛ و او را مورد رضایتت قرار ده.»

ای زکریا. ما تو را به فرزندی بشارت می‌دهیم که نامش «یحیی» است؛ و پیش از این، همنامی برای او قرار نداده‌ایم.

گفت: «پروردگارا! چه گونه برای من فرزندی خواهد بود در حالی که همسرم نازا و عقیم است و من نیز از شدت پیری افتاده شده‌ام؟»

فرمود: «پروردگارت این گونه گفته است. این بر من آسان است؛ و قبلا تو را آفریدم در حالی که چیزی نبود.»

عرض کرد: «پروردگارا! نشانه‌ای برای من قرار ده.»

فرمود: «نشانه‌ی تو این است که سه شبانه روز قدرت تکلم نخواهی داشت؛ در حالی که زبانت سالم است.»

او از محراب عبادتش به سوی مردم بیرون آمد و با اشاره به آن‌ها گفت: «صبح و شام خدا را تسبیح گویند.»

– ای یحیی. کتاب خدا را با قوت بگیر.

و ما فرمان نبوت و عقل کافی در کودکی به او دادیم و رحمت و محبتی از ناحیه خود به او بخشیدیم و پاکی دل و جان و او پرهیزگار بود.

او نسبت به پدر و مادرش نیکوکار بود و جبار و متکبر نبود. سلام بر او، آن روز که تولد یافت و آن روز که می‌میرد و آن روز که زنده برانگیخته می‌شود.

در این کتاب مریم را یاد کن، آن هنگام که از خانواده‌اش جدا شد و در ناحیه‌ی شرقی بیت المقدس قرار گرفت و میان خود و آنان حجابی افکند. در این هنگام، ما روح خود را به سوی او فرستادیم و او در شکل انسانی بی‌عیب و نقص بر مریم ظاهر شد.

او گفت: «من از شر تو، به خدای رحمان پناه می‌برم اگر پرهیزگاری.»

گفت: «من فرستاده پروردگار توام تا پسر پاکیزه‌ای به تو ببخشم.»

گفت: «چه گونه ممکن است فرزندی برای من باشد در حالی که تا کنون انسانی با من تماس نداشته و زن آلوده‌ای هم نبوده‌ام؟»

گفت: «مطلب همین است. پروردگارت فرموده: این کار بر من آسان است. ما او را می‌آفرینیم، تا قدرت خویش را آشکار سازیم و او را برای مردم نشانه‌ای قرار دهیم و رحمتی باشد از سوی ما و این امری است پایان یافته و جای گفت‌وگو ندارد.»

سرانجام به او باردار شد و او را به نقطه‌ی دور دستی برد و خلوت گزید. درد زایمان او را به کنار تنه‌ی درخت خرمايي کشاند؛ آن قدر ناراحت شد که گفت: «ای کاش پیش از این مرده بودم و به کلی فراموش می‌شدم.»

ناگهان از طرف پایین پایش او را صدا زد که: «غمگین مباش. پروردگارت زیر پای تو چشمه‌ی آبی گوارا قرار داده است و این تنه‌ی نخل را به طرف خود تکان ده، رطب تازه‌ای بر تو فرو می‌ریزد. از این غذای لذیذ بخور؛ و از آن آب گوارا بنوش؛ و چشمت را به این مولود جدید روشن دار و هرگاه کسی از انسان‌ها را دیدی با اشاره بگو: من برای

خداوند رحمان روزه‌های نذر کرده‌ام؛ بنابراین امروز با هیچ انسانی هیچ سخن نمی‌گویم. و بدان که این نوزاد، خودش از تو دفاع خواهد کرد.»
مریم در حالی که او را در آغوش گرفته بود، نزد قومش آورد؛ گفتند: «ای مریم. کار بسیار عجیب و بدی انجام دادی.
ای خواهر هارون. نه پدرت مرد بدی بود و نه مادرت زن بد کاره‌ای.»
مریم به او اشاره کرد.

گفتند: «چه گونه با کودکی که در گاهواره است سخن بگوییم؟»
ناگهان عیسی زبان به سخن گشود و گفت: «من بنده خدایم؛ او کتاب آسمانی به من داده؛ و مرا پیامبر قرار داده است و مرا - هر جا که باشم - وجودی پربرکت قرار داده و تا زمانی که زنده‌ام مرا به نماز و زکات توصیه کرده است و مرا نسبت به مادرم نیکوکار قرار داده و جبار و شقی قرار نداده است و سلام خدا بر من، در آن روز که متولد شدم و در آن روز که می‌میرم و آن روز که زنده برانگیخته خواهم شد.»
این است عیسی پسر مریم؛ گفتار حقی که در آن تردید می‌کنند.
هرگز برای خدا شایسته نبود که فرزندی اختیار کند. منزه است او. هرگاه چیزی را فرمان دهد، می‌گوید: «باش.» همان دم موجود می‌شود و خداوند، پروردگار من و شماست. او را پرستش کنید؛ این است راه راست.

ولی گروه‌هایی از میان پیروانش اختلاف کردند؛ او را به حال کافران از مشاهده روز بزرگ. در آن روز که نزد ما می‌آیند، چه گوش‌های شنوا و چه چشم‌های بینایی پیدا می‌کنند. ولی این ستمگران امروز در گمراهی آشکارند. آنان را از روز حسرت بترسان، در آن هنگام که همه چیز پایان می‌یابد و آن‌ها در غفلتند و ایمان نمی‌آورند. ما زمین و تمام کسانی را که بر آن هستند، به ارث می‌بریم؛ و همگی به سوی ما بازگردانده می‌شوند.

در این کتاب، ابراهیم را یاد کن که او بسیار راستگو و پیامبر خدا بود. هنگامی که به پدرش گفت: «ای پدر. چرا چیزی را می‌پرستی که نه می‌شنود و نه می‌بیند و نه هیچ مشکلی را از تو حل می‌کند؟ ای پدر! دانشی برای من آمده که برای تو نیامده است؛ بنابر این از من پیروی کن، تا تو را به راه راست هدایت کنم. ای پدر! شیطان را پرستش مکن، که شیطان نسبت به خداوند رحمان عصیانگر بود. ای پدر! من از این می‌ترسم که از سوی خداوند رحمان عذابی به تو رسد، در نتیجه از دوستان شیطان باشی.»

گفت: «ای ابراهیم. آیا تو از معبودهای من روی گردانی؟ اگر دست برداری، تو را سنگسار می‌کنم. برای مدتی طولانی از من دور شو.»
گفت: «سلام بر تو. من به زودی از پروردگارم برایت تقاضای عفو می‌کنم؛ چرا که او همواره نسبت به من مهربان بوده است و از شما و آنچه غیر خدا می‌خوانید، کنارگیری می‌کنم و پروردگارم را می‌خوانم و امیدوارم در خواندن پروردگارم بی‌پاسخ نمانم.»
هنگامی که از آنان و آنچه غیر خدا می‌پرستیدند کنارگیری کرد، ما اسحاق و یعقوب را به او بخشیدیم و هر یک را پیامبری قرار دادیم و از رحمت خود به آنان عطا کردیم؛ و برای آنها نام نیک و مقام برجسته‌ای در میان همه امت‌ها قرار دادیم.

و در این کتاب از موسا یاد کن، که او مخلص بود و رسول و پیامبری والا مقام. ما او را از طرف راست کوه طور فراخواندیم و نجاکنان او را به خود نزدیک ساختیم و ما از رحمت خود، برادرش هارون را - که پیامبر بود - به او بخشیدیم.

و در این کتاب از اسماعیل یاد کن، که او در وعده‌هایش صادق و رسول

و پیامبری بزرگ بود. او همواره خانواده‌اش را به نماز و زکات فرمان می‌داد؛ و همواره مورد رضایت پروردگارش بود.

و در این کتاب، از ادريس نیز یاد کن، او بسیار راستگو و پیامبر بزرگی بود و ما او را به مقام والایی رساندیم. آنها پیامبرانی بودند که خداوند مشمول نعمتشان قرار داده بود، از فرزندان آدم و از کسانی که با نوح بر کشتی سوار کردیم و از دودمان ابراهیم و یعقوب و از کسانی که هدایت کردیم و برگزیدیم. آن‌ها کسانی بودند که وقتی آیات خداوند رحمان بر آنان خوانده می‌شد به خاک می‌افتادند در حالی که سجده می‌کردند و گریان بودند. اما پس از آنان، فرزندان ناشایسته‌ای روی کار آمدند که نماز را تباه کردند و از شهوات پیروی نمودند و به زودی مجازات گمراهی خود را خواهند دید. مگر آنان که توبه کنند و ایمان بیاورند و کار شایسته انجام دهند؛ چنین کسانی داخل بهشت می‌شوند و کمترین ستمی به آنان نخواهد شد. وارد باغهایی جاودانی می‌شوند که خداوند رحمان بندگان را به آن وعده داده است؛ هر چند آن را ندیده‌اند؛ مسلماً وعده خدا تحقق‌یافتنی است. در آن جا هرگز گفتار لغو و بیهوده‌ای نمی‌شنوند و جز سلام در آن جا سخنی نیست؛ و هر صبح و شام روزی آنان در بهشت مقرر است. این همان بهشتی است که به بندگان پرهیزگار خود، به ارث می‌دهیم.

ما جز به فرمان پروردگار تو نازل نمی‌شویم؛ آنچه پیش روی ما و پشت سر ما و آن چه میان این دو می‌باشد همه از آن اوست و پروردگارت هرگز فراموشکار نبوده است. همان پروردگار آسمان‌ها و زمین و آن چه میان آن دو قرار دارد. او را پرستش کن و در راه عبادتش شکیبیا باش. آیا مثل و مانندی برای او می‌یابی؟

انسان می‌گوید: «آیا پس از مردن، زنده از گور بیرون خواهم آمد؟» آیا انسان به خاطر نمی‌آورد که ما پیش از این او را آفریدیم در حالی که چیزی نبود؟ سوگند به پروردگارت که همه آنها را همراه با شیاطین در قیامت جمع می‌کنیم؛ سپس همه را -در حالی که به زانو درآمده‌اند- گرداگرد جهنم حاضر می‌سازیم. سپس از هر گروه و جمعیتی کسانی را که در برابر خداوند رحمان از همه سرکش تر بوده‌اند جدا می‌کنیم. بعد از آن، ما به خوبی از کسانی که برای سوختن در آتش سزاوارترند، آگاه‌ترین و همه‌ی شما وارد جهنم می‌شوید؛ این امری است حتمی و قطعی بر پروردگارت. سپس آن‌ها را که تقوا پیشه کردند از آن‌ها می‌بخشیم و ظالمان را -در حالی که از ضعف و ذلت به زانو درآمده‌اند- در آن‌ها می‌سازیم و هنگامی که آیات روشن ما بر آنان خوانده می‌شود، کافران به مؤمنان می‌گویند: «کدام يك از دو گروه ما و شما جایگاهش بهتر و جلسات انس و مشورتش زیباتر و بخشش او بیشتر است؟» چه بسیار اقوامی را پیش از آنان نابود کردیم که هم مال و ثروتشان از آنها بهتر بود و هم ظاهرشان آراسته‌تر.

بگو: «کسی که در گمراهی است، باید خداوند به او مهلت دهد تا زمانی که وعده‌ی الهی را با چشم خود ببیند: یا عذاب این دنیا، یا عذاب قیامت. آن روز خواهند دانست چه کسی جایش بدتر و لشکرش ناتوان‌تر است. اما کسانی که در راه هدایت گام نهاده‌اند، خداوند بر هدایتشان می‌افزاید؛ و آثار شایسته‌ای که از انسان باقی می‌ماند، ثوابش در پیشگاه پروردگارت بهتر و عاقبتش خوبتر است. آیا دیدی کسی را که به آیات ما کافر شد و گفت: «اموال و فرزندان فراوانی به من داده خواهد شد؟» آیا او از غیب آگاه گشته، یا از نزد خدا عهد و پیمانی گرفته است؟ هرگز چنین نیست. ما به زودی آن‌ها را می‌گوئیم نویسیم و عذاب را بر او مستمر خواهیم داشت.

آن چه را او می‌گوید از اموال و فرزندان، از او به ارث می‌بریم و به صورت تنها نزد ما خواهد آمد و آنان غیر از خدا، معبودانی را برای خود برگزیدند تا مایه‌ی عزتشان باشد. چه پندار خامی؟ هرگز چنین نیست. به زودی معبودها منکر عبادت آنان خواهند شد؛ بلکه بر ضدشان قیام می‌کنند. آیا ندیدی که ما شیاطین را بسوی کافران فرستادیم تا آنان را شدیداً تحریک کنند؟ پس درباره آنان شتاب مکن؛ ما آنها و اعمالشان را به دقت شماره می‌کنیم. در آن روز که پرهیزگاران را دسته جمعی به سوی خداوند رحمان و پادشاهای او محشور می‌کنیم و مجرمان را (همچون شتران تشنه‌کامی که به سوی آبگاه می‌روند) به جهنم می‌رانیم. آنان هرگز مالک شفاعت نیستند؛ مگر کسی که نزد خداوند رحمان، عهد و پیمانی دارد.

گفتند: «خداوند رحمان فرزندی برای خود برگزیده است.»
راستی مطلب زشت و زننده‌ای گفتید. نزدیک است به خاطر این سخن آسمان‌ها از هم متلاشی گردد و زمین شکافته شود و کوه‌ها به شدت فرو ریزد. از این رو که برای خداوند رحمان فرزندی قائل شدند. در حالی که هرگز برای خداوند رحمان سزاوار نیست که فرزندی برگزیند. تمام کسانی که در آسمان‌ها و زمین هستند بنده‌ی اویند. خداوند همه آنها را احصا کرده و به دقت شمرده است و همگی روز رستاخیز تک و تنها نزد او حاضر می‌شوند.
مسئله کسانی که ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده‌اند، خداوند رحمان محبتی برای آنان در دل‌ها قرار می‌دهد و ما فقط آن قرآن را بر زبان تو آسان ساختیم تا پرهیزگاران را بوسیله‌ی آن بشارت دهی و دشمنان سرسخت را با آنان انذار کنی.
چه بسیار اقوام بی‌ایمان و گنهکاری را که پیش از آنان هلاک کردیم؛ آیا احدی از آنها را احساس می‌کنی یا کمترین صدایی از آنان می‌شنوی؟